

Messias Jezus reinigt de tempel

Hoofdstuk 68

Lieve kleinkinderen,

Zijn jullie wel eens op een veemarkt geweest? Ik vroeger wel. Ja wel vaker dan één keer. Jan, een vriend van mij op de lagere school, had drie vrijgezelle ooms en één vrijgezelle tante, die met hun vieren op een grote boerderij woonden. De jongste oom werkte ook wel mee op de boerderij, samen met zijn twee oudere broers, maar hij was veehandelaar. Die drie ooms waren rijk. Ze hadden zelfs een auto, waarmee de jongste oom elke vrijdag naar de veemarkt in Leeuwarden ging. Tijdens de schoolvakanties mochten mijn vriend Jan en ik wel eens met die jongste oom mee naar de veemarkt in Leeuwarden. Daar zagen wij veel koeien en schapen die allemaal verkocht werden. De veehandelaren deden dat voor de boeren en verdienden daar geld mee. Ik herinner mij nog, dat die veekooplui allemaal dikke portefeuilles hadden met veel geld erin. Die portefeuilles waren met een kettinkje vastgemaakt aan de binnenkant van hun jassen. Wanneer ze na veel handjeklap een koe gekocht of verkocht hadden, gingen ze het café in, om onder het genot van een kop koffie of een borrel af te rekenen. Mijn vriend Jan en ik kregen wanneer de markt begon, altijd een gulden van die oom, waar we snoep of iets anders voor mochten kopen. Eén keer, nadat die jongste oom flink geld had verdiend met zijn handel, kregen Jan en ik allebei zo maar een rijksdaalder van hem, terwijl we die gulden ook al hadden gekregen. Dat was in die tijd veel geld. Een rijksdaalder was twee gulden en vijftig cent.

Lieve kleinkinderen, weten jullie nog dat wij met elkaar in die prachtig mooie Rooms Katholieke kerk in Raalte waren? Wij waren toen allemaal onder de indruk. Ja, hoe mooi en indrukwekkend was het daar in die kerk. Kunnen jullie je voorstellen dat in de hal van die mooie kerk, direct na die grote toegangsdeuren, poepende en plassende koeien, schapen en geiten zouden staan, die dan door veekooplui met veel lawaai en handjeklap verhandeld zouden worden? Dat kan toch niet?

**Hoofdstuk 68 - De Messias en de tempel - Mattheüs 21 : 12 - 17
Johannes 2 : 13 - 25
Marcus 11 : 11 - 26**

Natuurlijk ging Jezus, nadat hij die zondag op een ezel Jeruzalem was binnengereden, allereerst naar de tempel. Waar kon hij zich beter tot koning van Israël laten kronen, dan in Gods heilig huis? Waar kon hij beter God dankoffers

brengen dan in het voorhof bij het koperen altaar? Was ook niet op deze plek die andere Davidszoon, de jonge Salomo zijn koningswerk met een offer begonnen? Maar deze keer zou er toch meer bloed moeten vloeien, dan alleen van koeien, schapen en geiten: het bloed van de Romeinse soldaten, die nog altijd de baas waren in de burcht Antonia, vlak naast en hoger dan de tempel. Dat kon natuurlijk niet zo blijven. De Romeinen zouden nooit een koning accepteren, die zij niet zelf aangesteld hadden.

Maar ook een koning van Israël zou het *niet* accepteren dat daar op die hoge muren van de burcht Antonia Romeinse soldaten wachtlieden, die neerkeken op het tempelplein.

Vanuit de tempel zou Jezus met zijn trouwe Galileeërs de vijand aanvallen en God zou hem de overwinning geven. En als het zover was, dan zouden ze hem allemaal helpen en hem laten zien, dat ze nog wel iets meer konden dan alleen maar 'Hosanna' roepen en met palmtakken zwaaien.

Ja, deze keer deed Jezus wat ze van hem verwachten. Door de straten van Jeruzalem reed hij op zijn ezel rechtstreeks naar de tempel. Daar zou hij straks eerst de tempel reinigen van alles wat onrein en onheilig was. Er was nogal veel dat gezuiverd moest worden, in Gods heilig huis....

Van oudsher was het altijd de gewoonte geweest, dat men zelf het offerdier meenam naar de tempel. Vooral voor mensen die van ver kwamen viel dat niet altijd mee. Om deze mensen van dienst te zijn, was er al heel lang geleden in de buurt van de tempel een marktplaats gemaakt, waar men koeien, schapen en duiven kon kopen, om mee te nemen naar de tempel, waar ze dan geofferd werden. Mensen, die deze dieren verkochten deden goede zaken. Ja, als men God met een offer wilde danken, dan zag je niet op een eurootje meer of minder.

Nu was het de mensen nog gemakkelijker gemaakt. De hogepriesters Annas en Kajafas hadden toestemming gegeven om die veemarkt op het tempelplein te houden, op het voorhof van de heidenen. Wilde men God een offer brengen, dan hoefde je niet meer met een dier achter je aan door de straten van Jeruzalem te lopen. De veehandelaren waren blij met deze nieuwe regeling, al klaagden ze wel over het hoge marktgeld dat ze moesten betalen, dat vooral de hogepriesterlijke familie ten goede kwam. Ook het gewone volk was zeer ingenomen met deze nieuwe regeling. Zo veel gemakkelijker was het nu om God een offer te gaan brengen.

De gewone mensen waren het zich niet bewust, dat de tempel van God hierdoor ontheiligd werd. Niet alleen door de verkoop van de dieren werd het tempelplein verontreinigd, maar veel meer door de veekooplui, die woekerprijzen vroegen

voor de dieren die ze te koop hadden. Het kwam zelfs wel voor dat ze voor een paar duiven dertig keer de normale prijs vroegen. Ja, in tijden dat er weinig duiven waren, lieten ze zich met goud betalen.

Niet veel beter dan de duivenverkopers waren de geldwisselaars. Zij zaten breed en machtig achter hun platte tafels en voor hen lag netjes gesorteerd het zilvergeld van de Romeinen en de oude heilige munten uit de tijd van de Makkabeeën. Nee, zulke munten werden niet meer geslagen. Maar niemand kon zonder dit oud geld. Het was ten strengste verboden om Romeins geld met de ‘afgodskoppen’ van de keizer erop, in het offerblok van de tempel te doen. Wilde je je tempelbelasting betalen, dan werd je gedwongen om naar de geldwisselaars te gaan om ‘heilig’ geld te kopen. En die oude munten waren duur. De geldwisselaars konden elke prijs maar vragen, die ze wilden. En dat deden ze. Vooral bij eenvoudige mensen, die geen verstand van zaken hadden. Natuurlijk wisten de hogepriesters dat er veel zaken gebeurden, die het daglicht niet konden verdragen. Maar dat interesseerde het niets. Als het offeren maar gebeurde volgens de voorschriften, dan was al het andere niet zo belangrijk. En dat niet alleen, die hele markt met al die dieren en die ruziemakende geldwisselaars, gebeurde niet in de echte tempel. Nee, al dit soort zaken bleef mooi in het voorhof-van-de-heidenen, de plaats voor de vreemdelingen en voor verlamde mensen en blinden. Met dit soort mensen hoefde je toch geen rekening te houden!

Elke keer weer, wanneer Jezus de tempel binnenkwam, had hij zich geërgerd aan alles wat zich hier afspeelde. Hij kon het niet uitstaan dat men van het Huis van zijn Vader een veemarkt had gemaakt en dat arme mensen, die duiven kochten, zo verschrikkelijk werden afgezet. Nooit had hij er iets van gezegd, maar nu hij als de Messias naar de tempel reed, nu wilde hij aan deze praktijken een einde maken en Gods Huis zuiveren van leugen en bedrog.

Bij de tempel aangekomen liet Jezus de beide ezels terugbrengen naar hun eigenaar en met zijn trouwe Galileeërs liep hij de buitenste voorhof op. Met ingehouden woede hoorde Jezus het geloei van de koeien en de schelle stemmen van de geldwisselaars. Hoe konden ze de tempel, het heiligdom van God zo ontwijden! De plek waar God luisterde naar het bidden van zijn volk. Als er nu een heiden zou komen om de God van Israël te aanbidden, wat moest die dan wel niet denken van zo’n tempel als deze? Jezus boog zich en pakte een paar touwen, die daar op de grond lagen. Vlug draaide hij ze in elkaar tot een soort zweep. Dreigend stond Jezus daar en luid en streng gebod hij al die veekooplui de voorhof van de tempel uit te gaan en hun dieren mee te nemen.

'Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader!'

Verbaasd keken ze hem aan. Wat had die rabbi te maken met hun handel en wie had hem de macht gegeven om hen weg te jagen? Wist hij dan niet dat ze hun plekje duur betaald hadden? Zij hadden alle rechten om hier handel te drijven! Koppig, ja zelfs hooghartig bleven ze bij hun dieren en hun korven met duiven staan. Nog één keer waarschuwde Jezus hen en verwijtend sprak hij: *'Gods huis is een plaats om te bidden. Maar jullie hebben het veranderd in een huis van dieven!'*

Maar dat lieten ze zich niet zeggen door zo'n rabbi uit Galilea! Zo'n uitspraak sloeg nergens op! Als dit een huis van dieven was, dan waren zij dus de dieven. Dat zei hij tegen hen, die niets anders deden dan eerlijk de kost verdienen voor vrouw en kinderen! En bovendien, zij hadden toch toestemming van de hogepriesters zelf! Nu gingen ze helemaal niet meer weg!

En daar stond Jezus tussen hen in en zwaaide met zijn zweep. De dieren werden bang, schopten en rukten aan de touwen, waarmee ze vastgebonden waren. De veekooplui sloeg de schrik om het hart. Ze waren met veel collega's en Jezus had slechts een zelfgemaakte zweep van een paar touwen, maar niemand van die stoere veekooplui, durfde zich tegen Jezus te verzetten. In alle haast maakten ze hun dieren los en vluchtten, ieder met zijn eigen dieren. En wie niet vlug genoeg

maakte dat hij wegkwam, kreeg een slag met de zweep. Ook de duivenkooplui mochten niet blijven.

‘Weg met die duiven! Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader!’

Toen ze niet snel genoeg weggingen, smeed Jezus hun stoelen en korven omver.

Alleen de geldwisselaars zaten er nog en ze glimlachten hooghartig. Misschien had die wonderbaarlijke rabbi wel gelijk, dat hij al die veekooplui met hun dieren de tempel uitjoeg. Maar tegen hen kon hij niets beginnen. Nee, zij maakten de tempel niet vies. Van hen had niemand last!

Maar Jezus ging ook naar hen toe en zei: *‘Neem dat geld hier weg en ga ergens anders heen.’*

Kwaad keken ze Jezus aan. Wat dacht die Nazarener wel, dat hij hen kon bevelen? Waar haalde hij het lef vandaan! Rustig bleven ze zitten.

Toen bukte Jezus zich, pakte de tafels beet en gooide ze omver, zodat al het zilvergeld op de grond viel. Van schrik schreeuwden ze het uit. Direct lieten ze zich allemaal op de knieën vallen om het geld op te rapen. Over de gebogen ruggen zwaaide Jezus de zweep....

De discipelen hadden alles gezien, wat Jezus gedaan had. Was dat hun Meester, die daar met een zweep in zijn hand de veekooplui en de geldwisselaars de tempel uitjoeg? Was dit dezelfde Meester van hen, die daar in Galilea de woorden had gesproken: ‘Wanneer iemand je op de rechterwang slaat, keer hem dan ook je linkerwang toe.’

Nog nooit eerder hadden ze Jezus op deze manier bezig gezien. Zelfs niet toen mensen hem oneerlijk en onrechtvaardig behandelden.

Maar nu ging het niet over wat mensen hem aandeden, nee Jezus kwam op voor de tempel, het heilig Huis van zijn Vader en voor de eer van God.

En plotseling dachten de discipelen aan het psalmvers nummer 69, dat ze als kind hadden moeten leren: ‘Mijn liefde voor uw tempel is groot. Ik kan aan niets anders denken.’

Koning David had dus eeuwen geleden al voorspeld, wat Jezus nu met de veekooplui en geldwisselaars gedaan had. Maar dan was Jezus werkelijk waar **de Messias, de grote Davidszoon**. Hij had het volste recht om van deze tempel te zeggen: ‘*Mijn huis.*’ Nog nooit eerder hadden ze zulke woorden van Jezus gehoord, maar vandaag was immers alles anders....

Het was stil geworden op het tempelplein. Het laatste dier was naar buiten gejaagd, de laatste kooplieden waren weggevlucht, het laatste stukje zilvergeld was van de grond geraapt en de Galileeërs droegen de laatste tafels en stoelen weg en zetten daarmee het voorhof af. Jezus kon tevreden zijn: niet één van die woekeraars, van die dieven zou ooit weer een voet in het heiligdom zetten!

O, wat waren ze blij dat die oplichters door Jezus weggejaagd waren. Nog zagen ze Jezus daar staan, zwaaiend met zijn zweep. Hij kon dus wel wat meer, dan alleen de armen en de zieken helpen en mooie verhalen vertellen. Een grote dag was dit, maar dit was nog maar het begin. Vandaag de zweep over de dieren en de veekooplui en morgen het zwaard over de Romeinse honden. Wat hadden ze hier lang naar uitgekeken. Maar vandaag was het de dag van Jezus, zijn uur.

‘Hosanna, de Zoon van David.’

En weer moest Jezus op het tempelplein in actie komen. Wat was er aan de hand? Een aantal slaven met zware pakken op hun ruggen, stak schuin het tempelplein over om op deze manier een kortere weg te nemen, naar de plek waar ze hun zware last af moesten leveren. Ze wisten wel, dat het niet zo hoorde, maar dit deden ze wel vaker. Nog nooit had iemand er iets van gezegd. Nu stond daar ineens die vreemde rabbi voor hun neus, met de zweep in zijn hand, die hun gebod terug te gaan en de grote omweg te nemen naar de plaats van hun bestemming. Ze durfden niets terug te zeggen. Het praat ook niet zo gemakkelijk met zo’n zware last op je rug. Al mopperend gingen ze terug. Nu moesten ze om al die grote gebouwen van de tempel heenlopen. Eerlijk was het niet. Hij moest zelf maar eens zo’n zware last dragen, die vrome rabbi....

Deze slaven konden niet weten, dat deze rabbi, die daar nu zo koninklijk op het tempelplein stond, nog diezelfde week een last zou moeten dragen, vele malen zwaarder dan die pakken op hun ruggen: de kruisbalk, waaraan hij zou sterven....

De mensen in Jeruzalem, die vandaag getuige waren geweest van alles wat Jezus had gedaan, waren diep onder de indruk. Nee, deze Jezus was geen gewone rabbi en wat over hem gezegd werd, dat hij de tempel verachtte en zich niet aan de wetten van Mozes hield, dat was niet waar. Het was precies andersom. De hogepriesters hadden met hun veemarkt voor offerdieren het heiligdom ontwijfd. Zij vonden het goed dat het voorhof een binnenpad werd voor luie pakjesdragers. Maar Jezus was gekomen en had vandaag een eind gemaakt aan al deze ongerechtigheden. Als je over alles goed nadacht, dan wist je dat het in de eerste plaats niet ging om die veehandelaren, die duivenverkopers, die geldwisselaars en die zwetende slaven, maar het ging tegen de hoogste machthebbers in de tempel, het ging tegen de hogepriesters Annas en Kajafas en hun aanhang. Vreemd, dat er van hun kant nog geen reactie gekomen was. Ze hadden natuurlijk van hun knechten al lang gehoord, wat er allemaal gebeurd was.

Het werd weer druk op het voorhof-van-de-heidenen. Van alle kanten kwamen steeds meer mensen naar Jezus toe en de spanning werd voelbaar. Zou Jezus deze middag nog zijn koninkrijk stichten?

Van de andere kant van het plein kwam een groep spelende kinderen aanlopen. Toen ze Jezus zagen, diezelfde rabbi die ze 's ochtends buiten de poorten van de stad op een ezel hadden zien rijden, begonnen ze spontaan te zingen: 'Hosanna, de Zoon van David!

Hosanna, gezegend is de Zoon van koning David

Over het hele tempelplein klonken hun blijde kinderstemmen: ‘Hosanna, de Koning heil.’

De Galliërs om Jezus heen, wilden al mee gaan zingen, maar juist op dat moment zagen ze de hogepriesters aankomen, samen met alle hoge tempelautoriteiten en ook nog met de officieren van de tempelpolitie. Ze liepen naar Jezus toe. De Galileeërs gingen zo staan, dat ze Jezus konden beschermen. Als Jezus nu de strijd om de macht van de tempel aan wilde gaan, dan wisten ze wat hen te doen stond.

Maar op dat moment wilden de leiders van het volk Israël Jezus niet aanvallen. Nee, alles wat er vandaag gebeurd was, was voor hen zo onverwacht, dat ze niet wisten wat ze moesten doen. Met al die Galileeërs om Jezus heen, konden ze nu ook niets beginnen. Natuurlijk zouden ze wraak nemen, maar dat kwam later wel en als het moest, dan zelfs met behulp van de Romeinse soldaten. Hij zou sterven, die verrader, maar vandaag moesten ze toneel spelen.

Bitter zeiden ze tegen Jezus: ‘Hoort u wel, wat die kinderen daar zingen? Verbied het hun, want met de Romeinse soldaten zo dichtbij ons, kan er van alles gebeuren.’

Maar ook nu wilde Jezus met hen hierover niet in discussie gaan.

Hij zei alleen: *‘Ja, ik hoor ze zingen. Maar weten jullie niet dat in de heilige boeken staat: ‘God zorgt ervoor dat kleine kinderen zingen over zijn macht.’ Jullie kennen die woorden toch wel?’*

Na dit gezegd te hebben, draaide Jezus zich om en liet hen staan, zonder hen nog een blik waardig te keuren.

De hogepriesters? Als ze goed nagedacht hadden, dan hadden ze geweten, dat deze woorden van Jezus in de achtste psalm stonden en dat deze profetie nu waarheid was geworden. Maar ook deze waarschuwing sloegen ze in de wind. Nee, hun haat was te groot geworden om nog goed te kunnen nadenken.

De omstanders zagen het allemaal gebeuren. De hogepriesters met de tempelpolitie lieten Jezus met rust. Het was vandaag wel erg gemakkelijk gegaan! In één dag had Jezus het tempelplein bezet en zelfs de tempelpolitie durfde niet in te grijpen. Ja, in één dag was alles veranderd! Als hij nu maar doorzette, dan wilden zij hem maar wat graag koning maken en zelfs hun leven voor hem in de waagschaal zetten. Hij hoefde maar één woord te zeggen en zij zouden hem volgen, waar hij ook maar naar toe wilde gaan....

Maar dat ene woord van Jezus kwam niet. Vandaag in ieder geval niet. Maar morgen misschien wel?

Toen Jezus aan het einde van deze dag de poort van de stad uitliep naar Bethanië, waar hij die nacht zou slapen, liepen veel mensen met hem mee.

Zelfs tijdens hun slaap, wilden ze dicht bij Jezus zijn. En morgenvroeg, op zijn woord, zouden ze klaar staan om voor hem het gevecht met de Romeinse soldaten aan te gaan.

